

גליון מעדני מלך

גליון קכ"ב | חודש אייר | תשפ"ה

דבר המערכת

דברי חיזוק והתעוררות במשנת רבינו התו"ט
מעבד ישאף צל

זכינו לקבל מצוה מיוחדת הנקראת "ספירת העומר" שהיא, לספור מ"ט ימים מיום הבאת העומר עד ליום קבלת התורה בחג השבועות.

לכשנבחון נראה שכל עיקרה ותכליתה של מצוה זו היא, השתוקקות ורצון לקבלת התורה, וכדכתב בספר החינוך בלשונו הטהור: "לפי שכל עיקרן של ישראל אינו אלא התורה... מפני כן נצטוו למנות ממחרת יו"ט של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד והנכסף לליבנו **כעבד ישאף צל**, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המניין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא" עכ"ל.

ודברים מלהיבים כתב הר"ן (סוף פסחים), שכל מצות ספירת העומר נתקן ע"י צימאונם של כלל ישראל לקבל התורה: "שבני ישראל מנו מ"ט יום משום ההשתוקקות להגיע לקבלת התורה, ומזה נקבעה המצוה של "ספירת העומר" יעו"ש.

וביסוד יקר זה שכל תכלית ימי הספירה היו משום השתוקקות והכנה ליום מתן תורה תירץ הר"ק **רבי פנחס מקאריץ** זצ"ל התמיהה הידועה מדוע אין מברכים שהחיינו על מצות הספירה, וביאר כי אין השמחה על הימים הנספרים אלא על היום שאחר ימי הספירה, ואז ביום חג העצרת מברכין 'שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה', כי כל ימי הספירה היינו סופרים ומצפים ליום הנכבד והנחשק ההוא (הו"ד בבני יששכר, ניסן מאמר יב סו"ס יא).

ימים אלו סגולה מיוחדת יש להם, שיכול כל אדם להיטח ולהתקדש בהם, וכמו שכתב **בשפת אמת** (תרל"ג ד"ה ימי) שקדושת ימי העומר מתמשכת בכל הדורות. וכמו שדור יוצאי מצרים נהפכו באותם ימים מקצה אל קצה. מאנשים מגושמים שעובדים בחומר ולבנים ('פועלי בנין'), לאנשים מזוככים ורמי מעלה ששומעים את קול האלקים מדבר מתוך האש, כך בדורות הבאים - הדורות שאנו נמצאים בהם, מסוגלים בני הדור לצאת מטומאה לטהרה בימים נעלים אלו.

והנה מקדמת דנא (ראה אבודרהם סדר ימי העומר עמוד רמה; אורחות חיים ח"א הלכות שבת סו; כלבו סו"ס ימ), נהגו ישראל ללמוד פרקי אבות בשבתות שבימי עונת הקיץ, טעמים רבים נאמרו בזה, ולדרכנו נציין את הטעם המובא ב**ילקוט מעם לועז** ז"ל: "כדי למשוך את לבו של אדם לתשובה בימים אלו ולטהרו מטומאת העבירות, כפי שניטרו ישראל בצאתם ממצרים בתקופה זו (מפסח עד עצרת) מטומאת עבודה זרה".

וכידוע סגולתן של משניות לטהר ולקדש את האדם משנה אותיות נשמתו כידוע, שמטרתו ומזככת את הנשמה, הרי לנו גודל מעלת הלימוד במשניות מסכת אבות כפי שקבעו קדמונו.

*

על כן, הרוצה להדר בלימוד "פרקי אבות" ולענג את השבת בלימוד מתוק מדבש, יהגה וילמד משניות תוס' יום טוב עם הביאור הנפלא "ששון יום טוב", שממתקת את הלימוד באופן השווה לכל נפש, כל אחד כפום דרגא דיליה. [ראה מטעמת מהביאור הנפלא בעמ' ג' בגליון זה].

ובזכות זה יושפע לנו ולכל ישראל שפע רב בכל העולמות, ונתקדש וניטח בקדושה של מעלה, בימי הספירה הנעלים שאנו מצויים בהם אכ"ר.

דבר המלך ודתו

פנינים נפלאים מתורת רבינו בעניני דיומא
תורתנו מגן לנו - זכות רשב"י מגין מן היסודים

שינוי במשנה באבות (פ"ד משנה יא): **רבי אליעזר בן יעקב אומר, העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד, והעובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד, תשובה ומעשים טובים כתרם בפני הפורענות.**

כתב רבינו **התוספות יום טוב**: "ולי נראה, דפורענות דמתני' לאו בפורענות הבא על חטא. אלא בפורענות ורעות המתרגשות ובאות כפי מנהגו של עולם. ותדע שכן הוא, דאי לא תימא הכי מעשים טובים שפירש הרמב"ם בתחלת הענין כלומר שלא חטא, ואי הכי מה לו לתריס כיון שלא חטא ואין עליו עונש ופורענות, אלא ודאי פורענות היינו המקרים והרעות ההווים בעולם".

והנה בדרך כלל מי שיש לו יסורים אינו יכול לשמוח, אך יש באפשרותו לקבל יסורים באהבה, שכן יש לאדם לידע שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד, וכן נפסק בשו"ע (או"ח סימן רל, ה): "לעולם יהא אדם רגיל לומר כל מה דעביד רחמנא, לטב עביד", כי יש לאדם לידע שאין הקדוש ברוך הוא מעניש ללא סיבה. אך אם האדם שמח עוד קודם שבאו עליו יסורים בכך שאם יבואו עליו יסורים יתמרקו עוונותיו, כבר אינו צריך ליסורים, שכן הוא כבר שמח ומרוצה לפני יתברך.

אם כן כאשר נוסעים **דרכי שמעון בר יוחאי** שהוא חדי בפלפולא דאורייתא, ניצולים מהייסורים אפילו מי שהוא ראוי ליסורים, שכן כתב **הרבינו יונה בשערי תשובה** (שער ד): "ומשני פנים תגן עליו התורה מן היסורים, האחת - כי אמרו רבותינו זכרונם לברכה (קידושין לא, ב) תלמוד תורה כנגד כולם, והשנית - כי ישית עמלו בתורה וטרחו בה ואשר תידוד שנתו מעיניו יעלה במקום יסורים, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין צט, ב) כל הגופים לעמל יולדו, אשרי מי שהגיעה שלו בתורה, ואמרו (שם כו, ב) למה נקרא שמה תושיה שמתשת כחו של אדם". ולכן תלמידי חכמים העמלים בתורה אינם צריכים ליסורים, שכן די להם יסורים בכך שיש להם קושיא ללא תירוצו, וכבר יש להם יסורים. שכן קודשא בריך הוא חדי בפלפולא דאורייתא וכשהאדם רוצה להבין ולשמוח בתורה ואינו מבין, נמצא שיש לו יסורים גדולים עד מאד. ובחסד ואמת יכופר עון.

ובאמת מצינו דבאתרא דרבי שמעון בר יוחאי מימי קדם עושים חסד לכל הבא, ולא היה עוד מקום כמותו, וכל זאת בכך רבי שמעון בר יוחאי, ולכאורה תמוה דהרי רבי שמעון בר יוחאי עסק כל ימיו בתורה בלבד, ולא מצינו שעסק בחסד, שהרי תורתו אומנותו, אם כן כיצד זה שיש כוחו באתריה, אלא משום שעסק בתורתו של הקדוש ברוך הוא, ונאמר (תהלים פט, ג): "עולם חסד יבנה". ותורתו אומנותו היא אומנות ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא עולם חסד יבנה, ולכן כיוון שעסק רבי שמעון בר יוחאי בתורת ה', זה גופא פועל שיעשו חסד כל השנים עד ביאת המשיח.

(הגה"צ רבי מיכל זילבר שליט"א ראש ישיבת זוועהל - בים דרך)

הגליון יוצא לאור עולם ע"י

מכון תוס' יו"ט המבואר

לקבלת הגליון באימייל, וכן לתגובות והערות:

machontosfosyomtov@gmail.com

מעדני יו"ט

לקט משובח ונבחר עפ"י דברי רבינו על סדר הפרשיות התורה מצורע:

טעם רבינו מדוע יאמר רק 'כנגע נראה לי בבית'

וְכָא אֲשֶׁר לוֹ הַבֵּית וְהַגִּיד לַפֶּהן לְאֹמֵר כִּנְגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת (יד, לה).
וברש"י "כנגע נראה לי בבית", אפילו תלמיד חכם ויודע שהוא נגע ודאי, לא יגזור ויאמר נגע נראה לי בבית, אלא כנגע נראה לי בבית.

להלכה, אין אמירה של 'בעל הבית' קובעת את דין הטומאה, מפני שהטומאה והטהרה של נגעים, תלוי באמירת הכהן (נגעים פרק ג' משנה א'), ועוד, גם הכהן הרואה את הנגע אינו יכול לטמא את הבית מיד, אלא אחרי הסגר של שבעת ימים (רמב"ם הלכות טומאת צרעת פרק ט"ו הלכה ב'), לכן מה שבעל הבית אינו אומר 'נגע' נראה לי, אלא צריך לומר 'כנגע', אינו בגלל קביעת הלכה, אלא כמו שהתו"ט פרק י"ב משנה ה' דנגעים מביא דברי הרא"ם בשם רבותיו, שזהו לימוד לאדם שיהגיל לשונו לומר איני יודע (ברכות ד' ע"א).

והתוספות יו"ט מפרש טעם שלו, לכן לא יאמר נגע, כדי לא לפתוח פה לשטן (ברכות יט, א), עיי"ש, אם רק בנגעי בתים צריך לומר כנגע נראה לי, או גם בנגעים אחרים צריך לומר כנגע ולא לומר נגע, כלומר, להלכה אין משנה באיזה לשון יאמר בעה"ב, אם כנגע, או נגע, אבל עליו לחשוש שלא יהיה כשגגה היוצאת מלפני השליט, שמצינו במועד קטן (יח, א) ועוד מקומות בש"ס בבלי וירושלמי, שביטוי רע שאדם אומר גורם לאסון. ואם בעל הבית יאמר נגע נראה לי, עלול לגרום שיהא נגע מוחלט ויהא צורך לנתץ את הבית.

אמרי שמאי - מצורע

ל"ג בעומר:

ב' דרמים לטהר את ישראל

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי אַתֶּם מְטַהְרִין, וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שְׁבַשְׁמִימִים, שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל לו, כה) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם. וְאֹמְרִי, (ירמיה יז, יג) מִקְנֶה יִשְׂרָאֵל ה', מִה מִקְנֶה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים, אֲךָ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל (יומא פ"ה, מ"ט).

רבינו בפירושו תוספות יום טוב (יומא פ"ח, מ"ט) ביאר את כפל הדברים לִפְנֵי מִי אַתֶּם מְטַהְרִין - וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, שהדרך הישירה היא שהאדם יבוא בעצמו להתקדש ולהטהר, והבא ליטהר מסייעין בידו ומטהרים אותו. וזהו 'לפני מי אתם מטהרין', אמנם לפעמים יצר לב האדם רע עליו מאוד, ואז הקב"ה מעיר בו לשוב לפניו ולהטהר לבל ידח ממנו נידח. וזהו "מי מטהר אתכם".

וזהו שאמר 'מי מטהר אתכם' ובמאי דסיים פתח שנאמר 'זרקתי עליכם', וזהו בלי התעוררות האדם. אלא הוא ברחמיו מטהרם.

ומבאר רבינו התו"ט שבכך משיב התנא לשאלה 'לפני מי אתם מטהרים' העוסקת באדם הבא מעצמו לטהר, ומבואר בפסוק שהקב"ה הוא מקוה טהרה כלומר שהשב מעצמו באתערותא דלתתא דומה לטובל במקוה שהוא עצמו עושה את הטבילה המטהרת, אמנם הקב"ה הוא המקוה המטהר, והשב על ידי אתערותא דלעילא דומה למי שמזים עליו מי חטאת לטהר, שהמזה עושה את הטהרה ומקבל ההזאה אינו עושה דבר, וכן הקב"ה הוא העושה את הכל.

תורתו מגן (להג"ר נחום מאיר גערמאן שליט"א) עמ' ד"ש

בחקותי:

על עמל התורה משלם הקב"ה שכר גם בהאי עלמא

אִם בְּחֻקֵּי תִלְכוּ וְגו' וְנִתְּנִי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנִתְּנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְגו' (כה, ג-ד). הנה כבר האריכו קמאי לבאר ענין השכר האמור כאן, כי הלא שכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קידושין ט, ב) וכיצד מבטיח ואומר, אם בחוקותי תלכו, ונתתי גשמיכם בעתם וגו'.

ודברי הרמב"ם ז"ל (הל' תשובה ט, א) ידועים, שכל היעודים שנזכרו בתורה, אם תשמעו ותעשו המצוות - יגיע לכם טובות העוה"ז, אינם קבלת תשלום שכר המצוות אלא הבטחת הבורא שאם נעשה המצוות ונהגה בתורה יסיר ממנו כל הדברים המונעים אותו מלעשותה, וישפיע לנו כל הטובות הנצרכות כדי שנהיה פנויים לישב בשלום ולהנות בתורה, ונוכל להמשיך לעשות המצוות כראוי. וכן כתב בפירוש המשניות (ריש פרק חלק סנהדרין י, א), והוסיף שזהו פירוש המשנה (אבות ד, ב) שכר מצוה - מצוה, שכל השכר האמור בתורה על קיום המצוות ענינו להסיר את כל הדברים המעיקים ומונעים את עשיית המצוה, שיוכל לעשותם ולקבל שכרם הצפון לצדיקים לעולם הבא.

אמנם בספרים איתא בשם מהרש"א ז"ל שאף ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא, הנה על עמל וטירחת המצוה שהאדם מטריח עצמו ויגע בקיומה, על זה מקבלים שכר גם בעולם הזה, ובמיוחד על עמילות בתורה.

הנה אמרו חז"ל (אבות שם, י) אם עמלת בתורה יש לו שכר הרבה ליתן לך. וכתב בתוס' יו"ט שלא אמר התנא אם 'למדת' תורה אלא אם 'עמלת', כי השכר לפי ריבוי העמל והטורח ולא לפי ריבוי הלימוד עיי"ש.

ולפי האמור המכוון כי על העמל והיגיעה יש לו ית' שכר הרבה ליתן גם בעולם הזה, משא"כ הלימוד עצמו הוא בכלל אמרם שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. וזהו שאמר רבי נחוניא בן הקנה בהודאיתו (ברכות כח, ב) 'אנו עמלים ומקבלים שכר' כלומר על העמילות אנו מקבלים שכר כאן בעוה"ז.

ובזה מובן פירוש רש"י ז"ל אם בחוקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה, היינו כי בפרשה זו מפורש קבלת שכר בעולם הזה, ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה" וגו' והרי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, לכך פירש כוונת הכתוב שתהיו עמלים בתורה, כי שכר העמל שפיר משלם הקב"ה גם בעוה"ז.

שערי טוביה (להגה"צ רבי יצחק טוביה וייס זצ"ל גאב"ד ירושלים)
- בחקותי

פרקי אבות:

להרבות באיכות המצוות, לעשותם כראוי ובשלימות

במשנה בסוף מסכת מכות 'רבי חנניא בן עקשיא אומר, רצה הקב"ה לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר (ישעיה מב, כא) 'ה' חָפֵץ לְמַעַן צַדִּיק וְיַדִּיל תּוֹרָה וְיַאֲדִיר'.

בשבת קודש מתחילים ללמוד פרקי אבות, והמנהג לומר המשנה אחר כל פרק. ויש לפרש ה'רָבָה' להם תורה ומצוות' על דרך שפירש התוס' יו"ט את המשנה (אבות פ"א, מ"א) 'והעמידו תלמידים הרבה', דהול"ל והעמידו הרבה תלמידים, אלא 'הרבה' קאי על 'והעמידו', דהיינו להעמיד הרבה את התלמידים, להעמידם על האמת, שיהיו הרבה בעצמם, הרבה באיכות ולא בכמות, עיי"ש. והכי נמי 'הרבה להם תורה ומצוות' אינו רק בכמות, אלא בעיקר להרבות באיכות המצוות, לעשותם כראוי ובשלימות.

וכן ה'רָבָה' להם תורה ומצוות' הכוונה שהם עצמם יתרבו על ידי קיום מצוות, וכמו שפירשו בספה"ק רצה הקב"ה לזכות - לזכך את ישראל, לכן הרבה להם תורה ומצוות, למען יתעלו ויתרוממו ברוחם ונפשם.

וכן בסמיני טהרה מתפרש באופן זה, שירבה הטהרה באיכות, והם גם כן לזכך האדם, שהרי מטרת האכילה הוא שהגוף תהא ניזון מהכוח הרוחני שבמאכל, ועי' פנים יפות ע"פ (יא, ב) זאת החיה וגו', דכתיב (פסוק ג פסוק ט) 'אוֹתָהּ תֹאכְלוּ', שאינם רשות בלבד אלא מצוה, עיי"ש.

עברא דדשא - פסח (עמ' קס-קסא)

ששון יום טוב

מטעמת מהביאור הנפלא "ששון יו"ט" שבהוצאתנו - המבאר דברי התו"ט

לבקשת רבים מקוראי הגליון, מביאים אנו טעימה מהפירוש הנפלא "ששון יום טוב" המבאר את דברי רבינו התוס' יו"ט - בשילוב תיבות הביאור בתוך דבריו.

בחרנו להגיש בפני הקוראים פירוש על דברי רבינו במסכת אבות (פרק ג' משנה יד) - הקשורים לענינא דיומא - כפי שקבעו הקדמונים ללמוד פרקי אבות בשבתות הקיץ.

יש לציין שמפאת קוצר היריעה הבאנו רק את הפירוש המשולב בתוך התיבות, ומקצת מהערות המחכימות המעטרות את הפירוש, ויותר ממה שכתוב כאן מבואר ומפורט בספר עצמו, ישמע חכם ויוסף לקח - ללמוד בספר עצמו - בבחינת אותיות מחכימות, וימצא נופת צופים וכל טעם.

טעם נפלא מדוע נקראת התורה "כלי חמדה"

שנינו במשנה מסכת אבות (פרק ג' משנה יד) חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה, חבה יתירה נודעת להם שניתן להם כלי חמדה שבו נברא העולם שנאמר (משלי ד) כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו.

כלי חמדה - היא התורה, שנקראת 'חמדה', כמ"ש (תהלים י"ט, ח) תורת ה' תמימה וגו' וכתוב בתריה (פסוק י"א) הנחמדים מזהב ומפז רב. כך פירש במדרש שמואל בשם הר"ר ישראל ז"ל.

[בהערות על הביאור (הע' 183): והמדרש שמואל עצמו כתב שאפשר שנקראת התורה 'כלי חמדה' לפי שכל מה שמושיג האדם בה הוא סיבה לחמוד אותה יותר ובאהבתה ישגה תמיד ויחמוד להשיגה. (וכעין זה

הביא המלאכת שלמה בשם ספר חן טוב, שהטעם שנקראת התורה 'כלי חמדה' ולא 'כלי נחמד' הוא משום שהיא כלי המביא לידי חמדה לעבוד את ה'.

עוד כתב ז"ל: ואפשר שקרא התורה 'כלי חמדה' לפי שאמרו ז"ל (שבת פ"ח) שהמלאכים חמדוה שיתננה להם כמו שאמרו (תהלים ח' ב') 'ה' אדונונו מה אדיר שמך וגו' אשר תנה הודך', שהיא התורה, 'על השמים', כי 'מה אנוש כי תזכרנו', ולא נתנה להם. ולכן אמר 'חביבין ישראל שניתן להם כלי חמדה', כלומר, כלי שאחרים חמדוהו ולא זכו ליטלו, עכ"ל.

ובספר **דברים נחמדים** כתב ז"ל: ונ"ל לפי דברי התו"ט לעיל חביב אדם וכו' קאי על האומות כשמקיימין מצות בני נח ויזכו ג"כ לעוה"ב, וישראל חביבים שנקראו בנים למקום, ולפי"ז קשה אדרבה למה העמיס הש"י על הבנים עבודה יתירה כיון שגם ע"י השבע מצות אפשר לזכות לעוה"ב. לזה אמר התנא שהתורה בעצמה הוא כלי חמדה שחמדו אותה אפילו העליונים ולא ניתנה רק להבנים הנחמדים ישראל עם קרובו, עכ"ל.

ולי נראה, שלכך קראה בכאן 'כלי חמדה', לפי שמדבר שבה נברא העולם, ובבריאת העולם נאמר 'חמדה', כמו שתקנו חז"ל בברכת שחרית של שבת לומר 'חמדת ימים אותו קראת', וטעמיה מתרגום ירושלמי דמתרגם 'ויכל' (בראשית ב' ב') 'חמיד', והכונה, שתכלית הבריאה וכללה נחמד בעיניו יתברך, ולכן אמר עליהם 'כי טוב'. והיינו דפירש הר"ב על דברי התנא כאן 'כי לקח טוב', שהיא הבריאה שנאמר בו 'כי טוב'. ולפי שהטוב שייך בדברים הגשמיים, והחמדה הוא יותר קרוב אל הדברים השכליים, שהחמדה הוא בנפש, לכך לא קראה 'כלי טוב' כמו שנאמר בבריאה 'כי טוב', אבל קראה 'כלי חמדה'. ומקרא מלא הוא זה ש'טוב' שייך לדברים גשמיים ו'נחמד' שייך לדברים שכליים, שנאמר (בראשית ג' ו') כי טוב העץ למאכל וגו' ונחמד העץ להשכיל, הרי שה'טוב' נאמר אצל אכילה גשמית, וה'חמדה' נאמרה אצל השכלה.

רוצים אתם לטעום
תוספות טעם

**במסכת
אבות?**

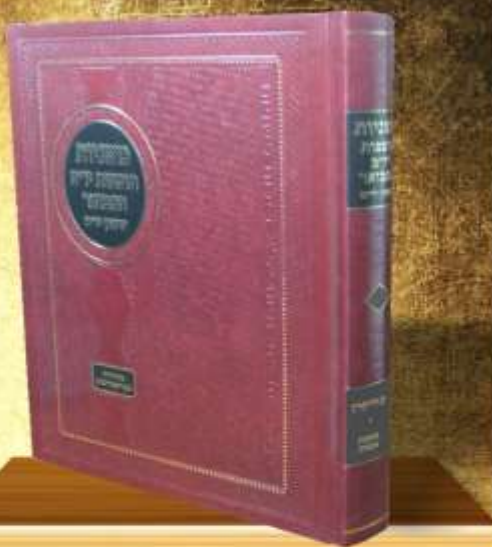
למדו מסכת אבות עם

**פירוש תוס' יו"ט
המבואר**

רבנים, בעלי דרשנים, וכל מי שהגה במשניות הלזו,
מעידים: שלא ראו כבושם הזה,
המקיף כל חלקי הפרד"ס בלימוד פרקי אבות

...לאחר שתגמור ללמוד סוגיא עם הראשונים,
תלמד משניות עם "תוספות יום טוב", סי זייער גוט! [זה מאד טוב].
(אמר זאת בחיוך גלבב כזה שעד היום חש השואל בטעם של התו"ט).
מעשה איש ח"ג דף פ"ח

ואלו הם
דברי החזו"א:

סיפורים נפלאים ישועות ונחמות בזכות הזכירות מלשוחה בשעת התפילה כתקנת רבינו התוס' יו"ט

**הקב"ה ישמדהו מכל -
'צרה וצוקה וכל נגע ומחלה'**

אחד המלמדים הציע שיקבלו על עצמם להימנע מדיבור בשעת התפילה וקריאת התורה בפרט, ומשיחה בטלה בביהכ"נ. חבריו נענו לבקשתו ואף ביקשו מאחרים שיקבלו על עצמם קבלה זו לרפואת חברים.

בס"ד לאחר מכן, התברר לבית החולים שישינה באמריקה שיטה חדשנית לטיפול במחלת האברך, החולה נשלח לאמריקה, וזכה לשוב בריא ושלם ארצה, ילדיו קבלו שוב את אביהם, וגם התלמידים ממשיכים להנות משיעוריו.

(גל' קדושת בתי מקדש מעט)

מפני מה זכה לבנים צדיקים ות"ה מופלגים

סיפר לי יהודי, שהוא היה בן-בית אצל הגה"צ רבי מרדכי שוואב זצ"ל, תלמידו של ה"חפץ חיים", שהיה חי במונסה. רבי מרדכי שוואב וכל אחיו היו תלמידי חכמים מופלגים, עובדי ה' ובעלי מעלה.

אותו יהודי שאל את רבי מרדכי מפני מה זכה אביו לבנים צדיקים ות"ה מופלגים כאלו, הוא שאל פעם ופעמיים, אך רבי מרדכי לא ענה. עד שפעם אחת לקח היהודי כסא, והתיישב לידו, ואמר: "אני לא זז מפה, עד שאתה עונה לי מדוע אבך זכה לזה". "אתה עקשן גדול", חייך אליו רבי מרדכי, "קשה לעמוד מולך..."

אבי היה אדם פשוט. זמן קצר לאחר נישואיו, הוא ניגש אל הבימה בבית הכנסת, ודפק עליה כדי להודיע הודעה. הוא לא היה גבאי, ובגרמניה שום אדם מלבד הגבאי לא העז לדפוק על הבימה. הוא הכריז, "אני צריך אתכם לעדות", אבל הם לא הבינו בכלל מה הוא רוצה.

הוא ניגש לארון הקודש, ואמר: "ריבונו של עולם, כל האנשים כאן בבית הכנסת עדים, שאני אף פעם לא דיברתי בתפילה, ואני מבטיח שאני לא אדבר אף פעם בתפילה. אני לא צריך כסף ולא כבוד, רק דבר אחד אני מבקש מריבונו של עולם - אנא, זכה אותי בילדים צדיקים שעוסקים בתורה".

(כבוד בית ה')

סיפר הגאון רבי ישראל זיכרמן שליט"א: בעת שכיחתי כרב קהילת חניכי הישיבות בקרית הרצוג בבני ברק, חלה אברך ת"ח מבני הקהילה במחלה קשה והציבור כולו חש צורך להתעורר ולהרבות בזכויות. פניתי למרן רה"י הגרא"ל שטינמן זצ"ל, ושאלתי אותו במה עלינו להתחזק?

והשיב על אתר: כיון שבעל התוספות יו"ט תיקן מי שבירך מיוחד למי ששומר פיו ולשונו שלא לדבר בשעת התפילה, וזה היה בעקבות הגזירות הנוראות בשנות ת"ח ות"ט שנתגלה לו משמים שהחרון אף בעבור עוון זה א"כ עלינו לקבל חיזוק בענין זה דוקא, שזוהי סגולה להנצל מכל נגע ומחלה.

וכמובא שם 'מי שברך אבותינו הוא יברך את כל מי ששומר פיו ולשונו שלא לדבר בעת התפילה הקב"ה ישמרהו מכל צרה וצוקה וכל נגע ומחלה'.

(ימלא פי תהלתך)

קבלו על עצמכם לרפואת חבריהם לשוחה בשעת התפילה ונישע בדרך מלא'

אברך צעיר, מלמד תשב"ר, תקף אותו מחלה קשה, הכבד שלו נפגע והמחלה התפשטה, לאחר תקופה ארוכה של ניסיון מצד הרופאים לרפאותו, הם הרימו ידיים והתייאשו מחייו.

ר' זאב חברו מילדות אשר גם הוא מלמד תשב"ר הגיע לבקרו. "אני מבקש ממך שתשגיח על הילדים שלי שכנראה עוד מעט יהיו יתומים, שילכו תמיד בדרך הישרה" אמר האברך החולה. "אל תכנס לדיכאון, בעז"ה אתה תזכה להבריא ולחזור למשפחתך ולתלמידיך האהובים עליך" ועוד כל מיני מילים מחממות ניסה ר' זאב לחזק את חברו החולה, אך ללא הצלחה, מילותיו הטובות לא הצליחו לסלק את פחד מלאך-המוות מהאברך החולה.

למחרת, בחדר המורים סיפר ר' זאב לשאר המלמדים על מצבו האמיתי של חברים המלמד. "אנחנו מוכרחים להתחזק במשהו, לקבל ע"ע קבלה טובה לרפואתו" אמרו.

This Gilyon is dedicated in the unforgettable memory and 10th Yahrzeit of our dear husband, father and grandfather Dr. Saul G. Agus, M.D

ר' שאול גרשון ב"ר חיים שמואל ז"ל, וכד רבינו התוספות יו"ט

The Agus Family